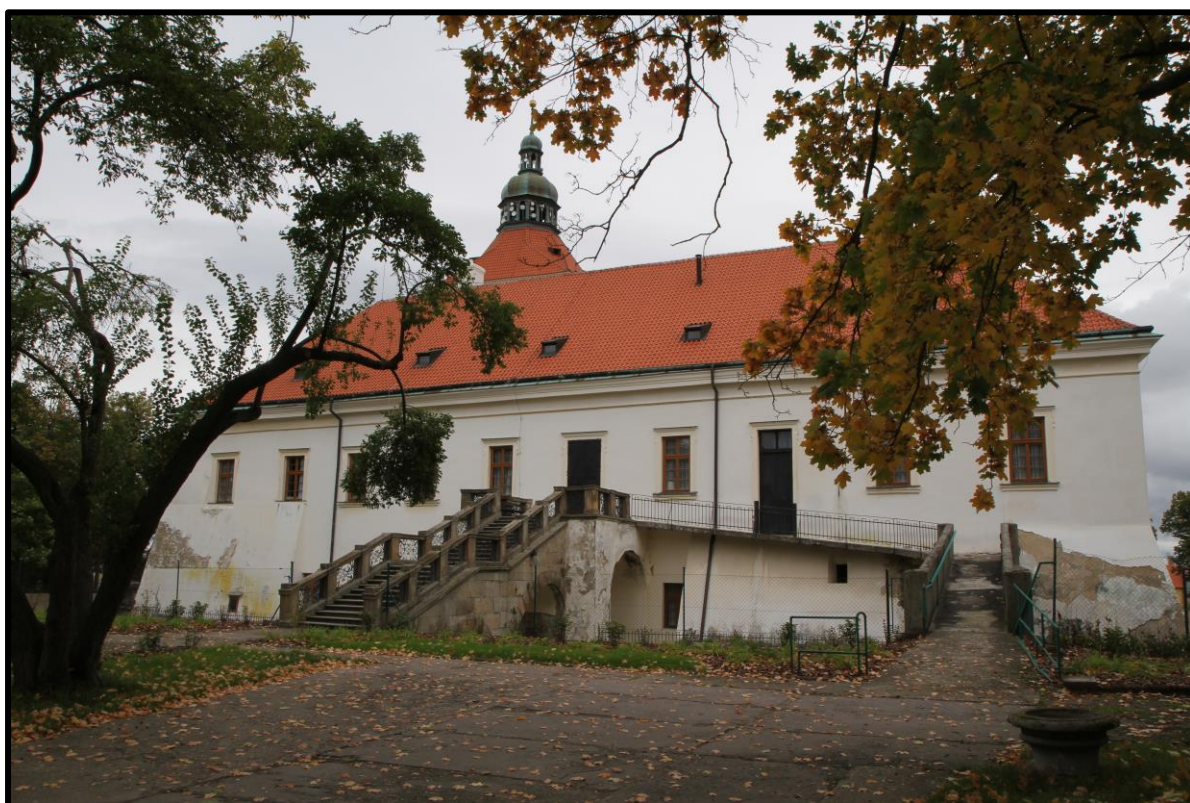

RESTAURÁTORSKÁ DOKUMENTACE

Restaurátorský průzkum a záměr restaurování vnějšího přístupového schodiště zámku Smečno

Leden 2023

Obsah:

I.	Lokalizace památky:	2
II.	Údaje o památce:	2
III.	Údaje o akci:	2
IV.	Popis památky	3
V.	Restaurátorský průzkum	4
	Charakteristika a rozsah průzkumu	4
	Předchozí známé restaurátorské zásahy	4
	Průzkum dlažby	4
	Průzkum stupňů schodiště	4
	Průzkum zábradlí	5
	Průzkum arkád pod schodištěm	6
VI.	Restaurátorský záměr	7
	Základní koncepce restaurování	7
	Technologický postup restaurování dlažby	7
	Technologický postup restaurování stupňů schodiště	8
	Technologický postup restaurování zábradlí	9
	Restaurování arkád pod schodištěm	10
VII.	Specifikace doporučených materiálů	11
VIII.	Fotodokumentace	12
	Historická fotodokumentace	13
	Fotodokumentace současného stavu schodiště	17

Počet stran: 50

Autor fotografií: MgA. Václav Štochl, Mgr. Eva Haškovcová

Zpracování dokumentace: MgA. Václav Štochl, Mgr. Eva Haškovcová

I. Lokalizace památky:

- 1. Obec:** Smečno
- 2. Část obce:** Smečno
- 3. Okres:** Kladno
- 4. Kraj:** Středočeský
- 5. Adresa:** Smečno čp. 1
- 6. Název objektu:** zámek Smečno
- 7. Rejstříkové číslo objektu:** 18157/2-595
- 8. Památkou od:** 3.5.1958
- 9. Název památky:** kamenné schodiště

II. Údaje o památce:

- 1. Autor:**
- 2. Datace:** ve 13. st. tvrz, v pol. 15. st. rozšířena na gotický hrad s kaplí sv. Anny (1460), od 80. let 16. st. budován zámek, raně barokní úpravy interiéru, od pol. 18. st. rozsáhlé barokní úpravy zámku a parku, další zámecké úpravy 1791.¹

III. Údaje o akci:

- 1. Vlastník památky:** Středočeský kraj, Zborovská 81/11, Smíchov, 15000 Praha 5
- 2. Hospodaření se svěřeným majetkem kraje:** Domov Pod Lipami Smečno, poskytovatel sociálních služeb, č. p. 1, 27305 Smečno
- 3. Objednatel:** Projekt stav, spol. s r. o., Želivského 2227, 356 01, Sokolov IČ: 49787942
- 4. Zhotovitel:** MgA. Václav Štochl
akademický sochař a restaurátor
povolení k restaurování MK ČR č. j. 12957/2005
Malá 133, 330 11 Třemošná
tel.: 721170173, e-mail: stochl@email.cz
IČ: 69932999, DIČ: CZ7706072308
- 5. Památkový dohled:** Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech

---

¹ Srov. Národní památkový ústav. *Památkový katalog. Zámek*.
<<https://www.pamatkovykatalog.cz/zamek-2346399>> [20.12.2022].

IV. Popis památky

„Zámecký komplex, jehož součástí je park s bohatou sochařskou výzdobou, vymezuje ohradní zeď s branami. Jádrem je čtyřkřídle jednopatrové šlechtické sídlo, jehož pozdně gotické jádro bylo v 16. století přestavěno a v dalších obdobích stavebně upravováno.“²

Čtyřkřídla stavba zámku s uzavřeným nádvořím je obehnaná příkopem vymezeným terasní zdí. Úroveň přízemí a nádvoří zámku koresponduje s horní hranou příkopu a úrovní okolního terénu, suterén je zapuštěný pod úroveň příkopu. Dno příkopu navazuje na podlahu suterénu.

Fasáda zámku je hladce omítnutá s plasticky zvýrazněnými šambránami oken a profilovanou korunní římsou. Fasáda suterénu plynule navazuje na fasádu přízemí i patra zámku bez plastického nebo jiného členění. Fasádu zesilují opěrné pilíře z pohledového kamenného zdiva.

Přístup do zámku umožňuje obloukový mostek na severním průčelí a kamenné schodiště na západním průčelí.

Kamenné barokní schodiště na západním průčelí se skládá ze dvou ramen s jednou mezipodestou a ústí na dlážděnou terasu ve druhém podlaží zámku v jedné ose. Terasa spočívá na masivním zděném, hladce omítaném pilíři s polokruhově zaklenutým průchodem. Samotné schodiště vynáší dvojice kleneb tvaru kobyly hlavy se středovým pilířem v místě mezipodesty.

Pochozí plochu terasy kryje pískovcová dlažba a vymezuje zábradlí skládající se kamenných sloupků, kovaných výplní a madla. Z vnější strany zábradlí přiléhá kamenná profilovaná římsa. Stejný typ zábradlí, ale s trnoží, pokračuje i na schodišti a mezipodestě. Mezipodestu kryje stejný typ dlažby, jako horní terasu. Stupně schodiště jsou arkózové s oblým nosem.

Na krajních sloupcích zábradlí terasy byly dříve osazené rokokové vázy, jak je patrné ze starších fotografií (viz kapitola Historická fotodokumentace).

Od jihu k horní terase přiléhá novodobá betonová rampa. Severní schodiště mezi spodní a horní terasou, patrné na starších fotografiích, je odstraněné (viz kapitola Historická fotodokumentace).

---

² Národní památkový ústav. *Památkový katalog. Zámek*.
<<https://www.pamatkovykatalog.cz/zamek-2346399>> [20.12.2022].

V. Restaurátorský průzkum

Charakteristika a rozsah průzkumu

Předmětem chystaného zásahu je sanace zavlhčených omítek fasády po vnějším obvodu zámku do výšky 4 m ode dna příkopu a restaurování opěrných kamenných pilířů do výšky 4 m ode dna příkopu, oprava přístupového mostku a oprava vnějšího kamenného schodiště. Tento průzkum a záměr je zpracovaný jako podklad pro projekt opravy přístupového schodiště, soustředí se tedy jen na zhodnocení stavu jeho umělekořemeslných částí a na navržení technologického postupu jejich oprav. Související stavební a statické úpravy bude řešit samotný projekt. Stav a opravu omítek, přístupového mostku a kamenných opěrných pilířů fasády řeší samostatné průzkumy a záměry.

Předchozí známé restaurátorské zásahy

Fasáda zámku byla kompletně opravena v roce 1997.³ Schodiště bylo restaurováno v roce 1999.⁴

Průzkum dlažby

Pochozí plochu terasy i mezipodesty kryje čtvercová dlažba z arkózy kladená nakoso, spárovaná maltou. Dlažba není vhodně vyspádovaná pro odtok srážkové vody.

Povrch kamene pokrývá vrstva lišejníků, spárami prorůstá mech a tráva, výplně spár jsou vydrolené. Dlažba je na povrchu mírně zvětralá a nese drobná mechanická poškození, místy zapravená tmelem.

Průzkum stupňů schodiště

Stupně schodiště jsou arkózové, opatřené oblým nosem. Jednotlivé stupně nejsou propojené s trnoží zábradlí, lze s nimi tedy samostatně manipulovat. Stupnice by měly být vyspádované, některé jsou dnes ale ve vodorovné poloze, opačný spád má jen jeden stupeň (2. odspodu), který je zároveň vysunutý a spadlý. Předposlední schod je jako jediný kramlovaný.

Nos horního stupně je kvalitně vysazený kamenným filuňkem. Stupně jsou místy mechanicky poškozené, nos jednoho stupně je částečně uražený, jeden stupeň je prasklý.

Povrch kamene je zvětralý a pokrytý mechy a lišejníky.

---

³ CUBUS, FÁRA, P. KENDEROVÁ, R. *Průzkum stavu fasád. Koncepční návrh sanace. Smečno-zámek*. Praha. 1997.

⁴ KYTKA, Pavel. *Restaurátorská zpráva. Restaurování barokního zámeckého schodiště ve Smečně*. Praha. 1999.

Průzkum zábradlí

Zábradlí se skládá z profilované trnože, čtyřhranných sloupků tradičně dělených na patku, dřík a hlavici, profilovaného kamenného madla a kovaných, bohatě zdobených výplní. Kamenné části jsou vysekané z arkózy. Stupně schodiště nejsou propojené s trnoží zábradlí. Jednotlivé díly madla zábradlí jsou propojené kamenickými zámky a kramlemi.

K trnoží zábradlí přiléhá z vnější strany profilovaná římsa spojovaná kramlemi, samotná trnož kramlovaná není. Římsa schodiště je kramlovaná k trnoží zábradlí, ale blok římsy nezasahuje pod trnož. Jiná situace je na horní terase, kde kamenná římsa zasahuje až za kované výplně zábradlí, které jsou do ní ukotvené, trnož zábradlí na horní terase chybí. Může se jednat o opatření pro odtok vody.

Ze starších fotografií je patrné, že na krajních sloupcích zábradlí terasy byly dříve osazené kamenné rokokové vázy. K horní terase pak od severu přiléhalo další dvouramenné schodiště, které bylo později odstraněno (viz kapitola Historická fotodokumentace). Dodnes naopak zůstala zachovaná novodobá betonová rampa, přiléhající k jižní straně terasy.

Výplně spár jsou dožilé, některá místa jsou vyspravená tmely, povrch kamene je povrchově přirozeně zvětralý a pokrytý mechy a lišejníky. Železné kramle v madle zábradlí jsou dosud funkční, kramle spojující vnější římsu jsou uvolněné.

První spodní sloupek vlevo je výrazně rozestoupený od zbytku zábradlí. Na pravé straně již byla provedena oprava v zámku mezi sloupkem a madlem, která je stále funkční.

Levý sloupek při vstupu na horní podestu je vykloněný směrem ven. Zábradlí bylo v minulosti opravované i pomocí kamenných filuňků. Na pravé straně zábradlí schodiště jsou kamennými filuňky opravené dva zámky madla.

Na levé, tj. severní straně horní terasy jsou část madla a hlavice sloupků nové, vysekané z božanovského pískovce. Poslední sloupek u stěny na severní straně je silně přitmelený, poslední úsek madla (přibližně 1 m) je betonový doplněk. Jedná se patrně o doplněk provedené po odstranění severního schodiště. Poslední sloupek a část madla je potřeba odstranit a nahradit novými z božanovského pískovce.

S napojením novodobé přístupové rampy na pravé (jižní) straně terasy je odhalený kamenický zámek po odstranění části madla a vnější římsa je ustoupená o 5 cm.

Pravé zábradlí na střední podestě má trnož zvednutou o 2 cm.

Na vnější římsě jsou viditelné dvě větší praskliny na vnějších rozích horní terasy, římsa je tu utržená a zvětralá.

Kované výplně zábradlí byly v minulosti opravované. V rámci opravy byly poškozené nebo chybějící tepané prvky nahrazeny novými z měděného plechu. Celý povrch

zábradlí je opatřený černým nátěrem, pod kterým byl několika sondami nalezen zelený nátěr, který už je ale patrně také druhotný. Původní železné části jsou pod zelený nátěrem opatřené vrstvou oranžového, patrně suříkového základního nátěru. Výzdoba výplní je místy zohýbaná nebo olámaná.

Průzkum nosných pilířů a oblouků schodiště

Schodiště a horní terasa spočívá od západu na polopilíři, vystupující z roviny zdiva příkopu, středovém pilíři a pomocí dvou kleneb ve tvaru kobyli hlavy se dvouramenné schodiště vynáší na zděný pilíř, vyrůstající z okraje hlavní terasy, z něhož dále pokračuje oblouková valená klenba, spočívající svojí patou ve zdivu zámku.

Tato nosná struktura je vyžděna z cihel, z vnitřní plochy hladce omítané sanační omítkou a nabílené, pohledové plochy jsou na úrovni dvouramenného schodiště obložené kamenným obkladem zajištěným železnými čepy. Pohledové plochy pod terasou jsou omítané sanační omítkou.

Kamenný obklad se nahází na severní i jižní straně. Obklad začíná na středovém pilíři a v případě jižní strany i na polopilíři. Středový pilíř je zakončen profilovanou římsou, ze které vystupují na jednu i druhou stranu klenební oblouky, obkladem zvýrazněné předstupujícími bloky s kamenorezem klenby. Oblouk se pravděpodobně vynáší sám a kryje zděnou klenbu z cihel. Na tyto klenby dosedá masivní kvádrový obklad až po ukončující profilovanou římsu schodiště. Horní klenební oblouk se ztrácí v masě pilíře na terase.

Kamenný obklad je povrchově zvětralý, u některých formátů došlo k odloučení vrchní vrstvy kamene. Několik kamenů je v havarijním stavu. Mezi spárami roste plevel. Na jižní straně je několik bloků silně hloubkově zvětralých. Obklad je na obou stranách vychýlen od původní roviny. Proti zborcení obkladu slouží kovové hřeby, jejichž hlavičky jsou na lici obkladu přiznané. Pod schodišťovými stupni dochází k masivnímu zatékání do jádra zdiva, což způsobuje bobtnání a deformaci pohledového kamenného obkladu. Dochází tak k vysunutí některých bloků a rozestoupení spár a k odtržení obkladu od cihlového jádra.

Sanační omítky vnitřních ploch je opadaná nebo odtržená od podkladu. Pod sanační omítkou je vidět hloubkově degradované cihelné zdivo silně zavlhčené. Pata mostu je zcela vystavena vlhkosti terénu.

Horní terasa spočívá na masivním zděném, hladce omítaném pilíři s valenou klenbou. Omítky je sanační se závažnými projevy zatékání.

VI. Restaurátorský záměr

Základní koncepce restaurování

Schodiště vyžaduje komplexní opravu. Vzhledem k tomu, že dochází k zatékání do dlažby na terase i mezipodestě a následně k degradaci nosného zdiva pod schodištěm, bude nutné dlažbu i kamenný obklad arkád rozebrat, zdivo opravit a odizolovat pochozí plochy.

Po nezbytných stavebních úpravách budou pochozí plochy opatřeny novou drenážní vrstvou a dlažba i kamenný obklad položeny zpět do původních pozic.

Všechny kamenné části budou očištěny, biosanovány, konsolidovány, plasticky doplněny a barevně vyretušovány. Poslední sloupek na terase vlevo a betonový doplněk madla zábradlí bude odstraněn a nahrazen novým, vysekaným z božanovského pískovce podle původních částí.

Stupně schodiště není nutné rozebírat, bude jen opraven opačný spád druhého stupně.

Kované výplně zábradlí se očistí, odrezí srovnají, doplní o chybějící části a znovu opatří černým nátěrem.

Technologický postup restaurování dlažby

Dlažba se očísluje, zdokumentuje a rozebere. Po potřebných opravách zdiva bude pochozí plocha opatřena drenážní vrstvou a vyspádována pro odtok vody. Poté se dlažba položí zpět a vyspáruje trasovou maltou.

Pro další trvanlivost památky je zásadní provést zajištění proti průsaku vody do nosného zdiva. Současná kamenná dlažba toto nebude splňovat ani po důkladném restaurátorském zákroku, osazení a vyspárování. Základními problémy jsou malý spád z podesty a hrubozrnná a nasákavá struktura arkózového pískovce. Sama dlažba je schopna zvýšené vlhkosti odolat, ale zdící malta a cihla už nikoliv.

Je proto třeba vyřešit pod dlažbu drenážní systém, který odvede případnou vlhkost a hydroizolaci, která zamezí vniknutí vlhkosti do zdiva.

Před zpětným položením budou jednotlivé formáty dlažby omyty tlakovou parou a biosanovány směsí peroxidu vodíku, čpavkové vody a jarové vody. Dlažba bude celoplošně konsolidována organikremičitým prostředkem o nižší koncentraci (KSE 100, fa. Remmers). Poškozená a degradovaná místa budou konsolidována opakovaně roztokem o vyšší koncentraci (KSE 300, Fa. Remmers). Odlomené části dlažby se slepí čirým epoxidovým lepidlem (Akepox 5010, fa. Akemi) a vzniklé spoje zaretušují minerálním tmelem. Plastická

poškození budou doplněna minerálním tmelem (křemičitý písek, malé množství bílého cementu, Sokrat S2802A, pigmenty), strukturálně upravena a barevně zapatinována v souladu s originálem (světlostálé pigmenty pojené akrylátovou disperzí Primal SF016, fa. Rohn and Haas).

Po zpětném položení a vyspárování se povrch dlažby zakonzervuje nástřikem biosanačního (Fobisil FXW, fa. Betosan) a hydrofobního prostředku (SNL-geruchsneutral, fa. Remmers).

Dlažba bude na opravený podklad osazena do maltového lože (NVL 300, fa. Sievert). Stejnou maltou bude provedeno i vyspárování.

Technologický postup restaurování stupňů schodiště

Stupně není nutné rozebírat, srovná se jen opačně vyspádovaný druhý stupeň. Jeden prasklý stupeň se vyrovná a slepí. Schodiště se očistí, přespáruje a lokálně dotmelí. Větší poškození oblého nosu jednoho stupně bude vyspraveno kamenným filuňkem.

Návrh opravy vychází z premisy minimálního zákroku do hmotné podstaty památky, ale je třeba tuto premisu v průběhu prací ověřovat. Nebude-li případný zákrok uspokojivý z hlediska stavebně sanačních prací, bude nutná demontáž celého kamenného schodiště. Dojde-li k takovému závěru je třeba zpracování dodatečného restaurátorského záměru.

Čištění bude provedeno tlakovou vodou nebo vodní parou. Pro vyhubení a odstranění biologického napadení bude použita směs jarové vody, čpavkové vody a peroxidu vodíku, která bude také vymývána tlakovou vodou. Spáry budou mechanicky pročištěny od vyžilých výplní.

Kámen bude celoplošně konsolidován organokřemičitým prostředkem (KSE 100, fa. Remmers). Poškozená a degradovaná místa budou konsolidována opakovaně roztokem o vyšší koncentraci (KSE 300, fa. Remmers).

Druhý stupeň odspodu, který je opačně vyspádovaný, se přeosadí a vyrovná. Protože stupně schodiště nejsou propojené s trnožní zábradlí, mělo by se přeosazení podařit bez rozebírání zábradlí.

Jeden prasklý stupeň se srovná a prolepí epoxidovým lepidlem (Akepox 5010, fa. Akemi). Spoj bude zaretušován minerálním tmelem.

Plastická poškození budou doplněna minerálním tmelem (křemičitý písek, malé množství bílého cementu, Sokrat S2802A, pigmenty). Tmel se namíchá tak, aby byl měkčí a prodyšnější než originální kámen, aby v případě přílišného zatížení došlo k rozpadu nebo odpadnutí tmelu, ale ne kamene pod ním. Pro přípravu tmelu se použije směs písků různé frakce, pro co dosažení struktury odpovídající původnímu kameni, adekvátního odstínu

bude dosaženo probarvením tmelu ve hmotě minerálními pigmenty. Povrch tmel se po zavadnutí strukturálně upraví tak, aby korespondoval s okolím. Drobné odchylky v barevném odstínu se doladí lokální barevnou retuší (světlostálé pigmenty pojené akrylátovou disperzí Primal SF016, fa. Rohn and Haas).

Jedno větší poškození oblého nosu stupně bude doplněno filuňkem z božanovského pískovce osazeným na epoxidové lepidlo (Akepox 5010, fa. Akemi).

Na závěr se povrch kamene zakonzervuje nástřikem biosanačního (Fobisil FXW, fa. Betosan) a hydrofobního prostředku (SNL-geruchsneutral, fa. Remmers).

Technologický postup restaurování zábradlí

Zábradlí není nutné rozebírat, budou jen srovnány vyosené sloupky. Poslední sloupek zábradlí na levé (severní) stěně terasy se nahradí novým společně s betonovým doplňkem madla zábradlí.

Zábradlí se omyje tlakovou vodou nebo vodní parou. Pro vyhubení a odstranění biologického napadení bude použita směs jarové vody, čpavkové vody a peroxidu vodíku, která bude také vymývána tlakovou vodou. Spáry se mechanicky pročistí od vyžilých výplní. Rozlámané části římsy budou srovnány a slepeny čirým neztékavým epoxidovým lepidlem (Akepox 5010, fa. Akemi) a vzniklé spoj se zaretušují minerálním tmelem. Vyosené sloupky budou srovnány. Betonový doplněk madla zábradlí terasy a severní sloupek přitmelený ke stěně budou odstraněny a vysekány nově z božanovského pískovce podle původních prvků, osazeny na epoxidové lepidlo a zajištěny nerezovým čepem. Lůžka uvolněných kramlí se pročistí a kramle se znovu zajistí trasovou maltou.

Plastická poškození budou doplněna minerálním tmelem (křemičitý písek, malé množství bílého cementu, Sokrat S2802A, pigmenty). Tmel se namíchá tak, aby byl měkčí a prodyšnější než originální kámen, aby v případě přílišného zatížení došlo k rozpadu nebo odpadnutí tmelu, ale ne kamene pod ním. Pro přípravu tmelu se použije směs písků různé frakce, pro co dosažení struktury odpovídající původnímu kameni, adekvátního odstínu bude dosaženo probarvením tmelu ve hmotě minerálními pigmenty. Povrch tmel se po zavadnutí strukturálně upraví tak, aby korespondoval s okolím. Drobné odchylky v barevném odstínu se doladí lokální barevnou retuší (světlostálé pigmenty pojené akrylátovou disperzí Primal SF016, fa. Rohn and Haas).

Na závěr se povrch kamene zakonzervuje nástřikem biosanačního (Fobisil FXW, fa. Betosan) a hydrofobního prostředku (SNL-geruchsneutral, fa. Remmers).

Kované výplně budou mechanicky očištěny a lokálně odrezány. Zohýbaná místa se srovnají, odlámané části se vykovou nové a přivaří na původní místo. Následně se výplně

opatří samozákladujícím antikoročním nátěrem v kovářské černi naneseným ve dvou vrstvách (např. Hostagrund, fa. Barvy a laky Hostivař).

Restaurování kamenného obkladu a stavební obnova zděných pílířů

Kamenný obklad se očísluje, zdokumentuje a rozebere. Restaurátorské práce mohou probíhat v dílně restaurátora. Sanační omítky budou kompletně osnímány. Zděné jádro bude opraveno a doplněno, hřeby držící obklad ošetřeny proti korozi a obklad osazen zpět do původních pozic a vyspárován trasovou maltou. Omítky se doplní stejným způsobem, jaký bude zvolen pro fasádu zámku. Bude proveden sanace základu a provedena hydroizolace cihelného zdiva.

Podrobný návod na sanaci zdiva a obnovení omítek je uvedeno v dokumentu: „Restaurovský průzkum a záměr obnovy omítek spodní části fasády zámku Smečno, 2023“.

Před zpětným osazením bude kamenný obklad omyt tlakovou parou a biosanován směsí peroxidu vodíku, čpavkové vody a jarové vody. Kámen bude celoplošně konsolidována organikřemičitým prostředkem o nižší koncentraci (KSE 100, fa. Remmers). Poškozená a degradovaná místa budou konsolidována opakovaně roztokem o vyšší koncentraci (KSE 300, Fa. Remmers). Odlomené části obkladu se slepí čirým epoxidovým lepidlem (Akepox 5010, fa. Akemi) a vzniklé spoje zaretušují minerálním tmelem. Plastická poškození budou doplněna minerálním tmelem (křemičitý písek, malé množství bílého cementu, Sokrat S2802A, pigmenty), strukturálně upravena a barevně zapatinována v souladu s originálem (světlostálé pigmenty pojené akrylátovou disperzí Primal SF016, fa. Rohn and Haas).

Společně s obkladem budou demontovány kotvící hřeby. Ty budou v co největší míře zachovány, odřezeny a opatřeny antikorozními nátěry. Chybějící nebo poškozené hřeby se nahradí novými.

Osazení bylo pravděpodobně v principu provedeno jako zdění s kotvením bloků pomocí hřebů ve sparách. Zdění bude provedeno na trasovou maltu (např. NVL 300, fa. Sievert) a zároveň bude spára vyplněna a upravena přeškrábnutím hranou špachtle či lžíce.

Po zpětném položení se povrch obkladu zakonzervuje nástřikem biosanačního (Fobisil FXW, fa. Betosan) a hydrofobního prostředku (SNL-geruchsneutral, fa. Remmers).

VII. Specifikace doporučených materiálů

K restaurování budou použity následující materiály:

- *jarová voda, čpavková voda, peroxid vodíku*
- *božanovský pískovec*
- *organokřemičitý konsolidant KSE 100-300 (fa. Remmers)*
- *minerální tmel (křemičitý písek, malé množství bílého cementu, Sokrat S2802A, pigmenty)*
- *světlostálé pigmenty*
- *akrylátová disperze Primal SF016 (fa. Rohn and Haas)*
- *čiré neztékavé epoxidové lepidlo Akepox 5010 (fa. Akemi)*
- *NVL 300, fa. Sievert*
- *Pálené cihly, vápenocementová zdící malta*
- *biosanace Fobisil FXW (fa. Betosan)*
- *hydrofobizace SNL-geruchsneutral (fa. Remmers)*
- *antikoroziní nátěr (např. Hostagrund, fa. Barvy a laky Hostivař)*
- *silikátový nátěr*

MgA. Václav Štochl
akademický sochař a restaurátor
Malá 133, 330 11 Třemošná
IČO: 69932999, DIČ: CZ7706072308
Mobil: 721170173
Email: stochl@email.cz

VIII. Fotodokumentace

MgA. Václav Štochl
akademický sochař a restaurátor
Malá 133, 330 11 Třemošná
IČO: 69932999, DIČ: CZ7706072308
Mobil: 721170173
Email: stochl@email.cz

Historická fotodokumentace

Historická fotografie schodiště, zdroj: archiv provozovatele objektu.

MgA. Václav Štochl
akademický sochař a restaurátor
Malá 133, 330 11 Třemošná
IČO: 69932999, DIČ: CZ7706072308
Mobil: 721170173
Email: stochl@email.cz

Historická fotografie západního průčelí s kamennými vázami na sloupcích zábradlí terasy a se severním schodištěm na terasu, zdroj: archiv provozovatele objektu.

MgA. Václav Štochl
akademický sochař a restaurátor
Malá 133, 330 11 Třemošná
IČO: 69932999, DIČ: CZ7706072308
Mobil: 721170173
Email: stochl@email.cz

Historická fotografie západního průčelí s kamennými vázami na sloupcích zábradlí terasy a se severním schodištěm na terasu, zdroj: archiv provozovatele objektu.

MgA. Václav Štochl
akademický sochař a restaurátor
Malá 133, 330 11 Třemošná
IČO: 69932999, DIČ: CZ7706072308
Mobil: 721170173
Email: stochl@email.cz

Historická fotografie schodiště se severním schodištěm na terasu, zdroj: archiv provozovatele objektu.

Fotodokumentace současného stavu schodiště

Západní průčelí zámku, pohled od jihu, v popředí novodobá betonová rampa, v pozadí kamenné schodiště s terasou

Pohled na západní průčelí se schodištěm od severu

MgA. Václav Štochl
akademický sochař a restaurátor
Malá 133, 330 11 Třemošná
IČO: 69932999, DIČ: CZ7706072308
Mobil: 721170173
Email: stochl@email.cz

Pohled na schodiště od severu

Pohled na schodiště od jihu

Pohled na schodiště od severu

Pohled na schodiště od jihu

MgA. Václav Štochl
akademický sochař a restaurátor
Malá 133, 330 11 Třemošná
IČO: 69932999, DIČ: CZ7706072308
Mobil: 721170173
Email: stochl@email.cz

Pohled na horní terasu od jihu

Pohled na mezipodestu od jihu

MgA. Václav Štochl
akademický sochař a restaurátor
Malá 133, 330 11 Třemošná
IČO: 69932999, DIČ: CZ7706072308
Mobil: 721170173
Email: stochl@email.cz

Jižní strana horní terasy s ústím na betonovou rampu

Jižní zábradlí terasy s novým betonovým sloupkem a novou betonovou částí madla (novodobé doplňky po odstranění severního schodiště)

MgA. Václav Štochl
akademický sochař a restaurátor
Malá 133, 330 11 Třemošná
IČO: 69932999, DIČ: CZ7706072308
Mobil: 721170173
Email: stochl@email.cz

Jižní zábradlí terasy s novým betonovým sloupkem a novou betonovou částí madla (novodobé doplňky po odstranění severního schodiště)

Dlažba horní terasy

Pohled na schodiště z horní terasy

Detail rozestoupeného spoje mezi madlem zábradlí a krajním sloupkem terasy (severní strana)

Detail poškození sloupku (severní strana)

Rozestoupený kamenický zámek mezi madlem zábradlí a spodním sloupkem (severní strana schodiště)

MgA. Václav Štochl
akademický sochař a restaurátor
Malá 133, 330 11 Třemošná
IČO: 69932999, DIČ: CZ7706072308
Mobil: 721170173
Email: stochl@email.cz

Detail degradace kamene

Vrchní strana římsoy po obvodu horní terasy

Detail římsoy po obvodu horní terasy

Detail vysazené části zábradlí u vstupu na betonovou rampu

Detail poškození římsy po obvodu terasy

~5ímsa na severní straně schodiště

MgA. Václav Štochl
akademický sochař a restaurátor
Malá 133, 330 11 Třemošná
IČO: 69932999, DIČ: CZ7706072308
Mobil: 721170173
Email: stochl@email.cz

Římsa na jižní straně schodiště

MgA. Václav Štochl
akademický sochař a restaurátor
Malá 133, 330 11 Třemošná
IČO: 69932999, DIČ: CZ7706072308
Mobil: 721170173
Email: stochl@email.cz

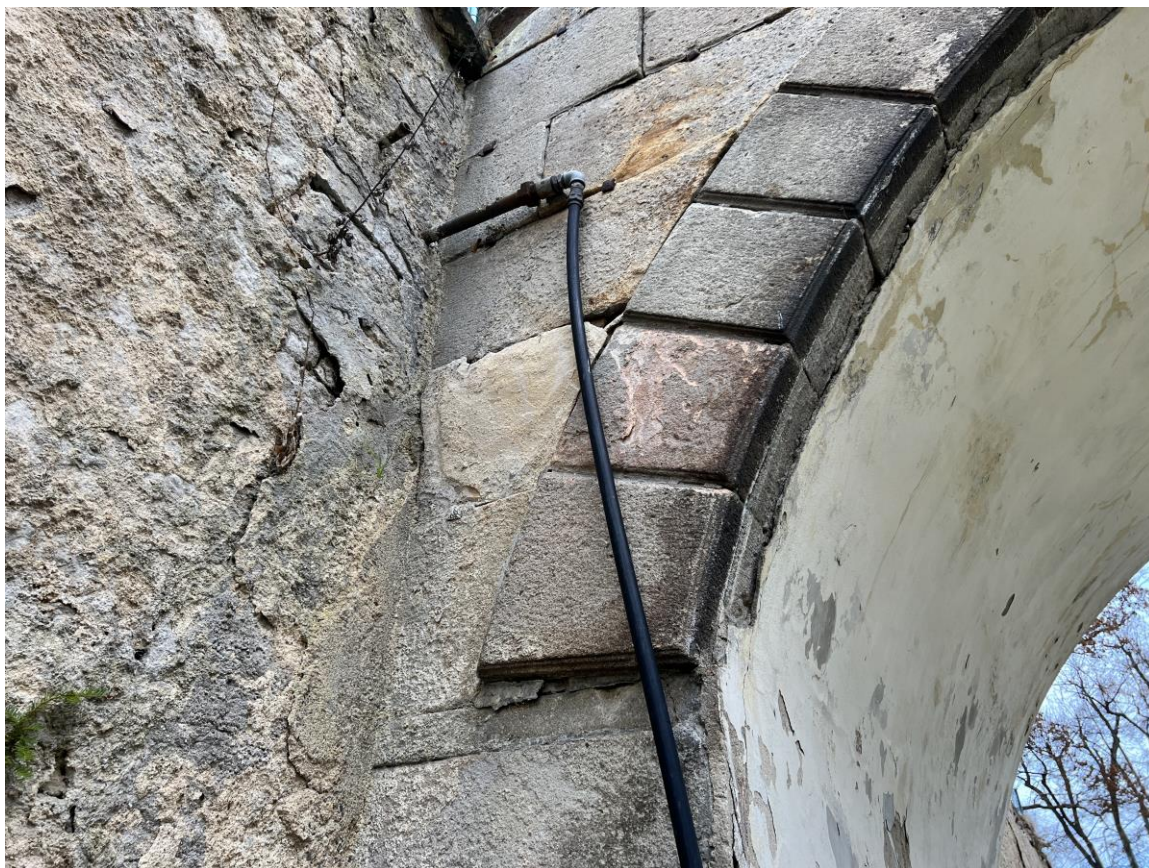

Římsa na jižní straně schodiště

Kamenný doplněk poškozeného nosu horního schodu

Detail kamenného obkladu arkád

Havarijní stav sanační omítky na vnitřní ploše pilíře

Patka pilíře

Západní pilř schodiště

Střední pilíř schodiště

Detail kamenného obkladu pilíře a odtržené sanační omítky

Detail kamenného obkladu pilíře a odtržené sanační omítky

Kovaná výplň zábradlí s označeným umístěním sondy (spodní výplň na severní straně schodiště)

Průzkum barevnosti kované části zábradlí-na povrchu železa oranžový základní (snad suříkový) nátěr, následuje vrstva zeleného nátěru a současný černý nátěr.

Umístění sondy na tepané výzdobě zábradlí terasy (jižní strana)

Průzkum barevnosti tepané výzdoby zábradlí – na měděném plechu zelený nátěr, následuje současný černý nátěr

Výplň zábradlí – první rameno schodiště, severní strana

Výplň zábradlí – první rameno schodiště, severní strana

MgA. Václav Štochl
akademický sochař a restaurátor
Malá 133, 330 11 Třemošná
IČO: 69932999, DIČ: CZ7706072308
Mobil: 721170173
Email: stochl@email.cz

Výplň zábradlí – první rameno schodiště, severní strana

Výplň zábradlí – mezipodesta, severní strana

MgA. Václav Štochl
akademický sochař a restaurátor
Malá 133, 330 11 Třemošná
IČO: 69932999, DIČ: CZ7706072308
Mobil: 721170173
Email: stochl@email.cz

Výplň zábradlí – druhé rameno schodiště, severní strana

Výplň zábradlí – druhé rameno schodiště, severní strana

Výplň zábradlí – druhé rameno schodiště, severní strana

Výplň zábradlí horní terasy-západní strana, severní část

MgA. Václav Štochl
akademický sochař a restaurátor
Malá 133, 330 11 Třemošná
IČO: 69932999, DIČ: CZ7706072308
Mobil: 721170173
Email: stochl@email.cz

Výplň zábradlí horní terasy-severní strana

Výplň zábradlí horní terasy-severní strana

MgA. Václav Štochl
akademický sochař a restaurátor
Malá 133, 330 11 Třemošná
IČO: 69932999, DIČ: CZ7706072308
Mobil: 721170173
Email: stochl@email.cz

Výplň zábradlí horní terasy-severní strana

Výplň zábradlí horní terasy-jihní strana

MgA. Václav Štochl
akademický sochař a restaurátor
Malá 133, 330 11 Třemošná
IČO: 69932999, DIČ: CZ7706072308
Mobil: 721170173
Email: stochl@email.cz

Výplň zábradlí horní terasy-j jižní strana

Výplň zábradlí horní terasy-západní strana, jižní část

Výplň zábradlí – druhé rameno, jižní strana

Výplň zábradlí – druhé rameno, jižní strana

Výplň zábradlí – druhé rameno, jižní strana

Výplň zábradlí – mezipodesta, jižní strana

MgA. Václav Štochl
akademický sochař a restaurátor
Malá 133, 330 11 Třemošná
IČO: 69932999, DIČ: CZ7706072308
Mobil: 721170173
Email: stochl@email.cz

Výplň zábradlí – první rameno, jižní strana

Výplň zábradlí – první rameno, jižní strana

MgA. Václav Štochl
akademický sochař a restaurátor
Malá 133, 330 11 Třemošná
IČO: 69932999, DIČ: CZ7706072308
Mobil: 721170173
Email: stochl@email.cz

Výplň zábradlí – první rameno, jižní strana